

Markku Eestilä kok ym.

Lakialoite laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan, että kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain 1 §:n 1 momentti muutetaan siten, että lain soveltamisperusteisiin lisätään ampumaurheilun tai -harrastuksen edellytyksien parantaminen.

PERUSTELUT

Maanpuolustustahto ei synny itsestään. Se vaatii yhteiskunnan varauksettoman tuen kaikilla sen toiminnan osa-alueilla. Ajatus siitä, että maanpuolustustahto syntyy kuin itsestään kertausharjoituksissa tai reserviläisjärjestöjen toiminnan kautta, on yhtä harhainen kuin tähän saakka vallinnut käsityksemme Venäjän syvästä olemuksesta ja valtarakenteista.

Vahvan maanpuolustustahdon ylläpito vaatii myös investointeja sekä päättäjien ja virkamiesten kaiken tuen niille harrastuksille, jotka parantavat maaston tuntemusta, ampuma-aseiden käsitteilyä, fyysistä kuntoa ja kykyä liikkua erilaisissa maastoissa.

Suomessa käytössä olevien ampumaratojen määrä on pudonnut rajusti. Vielä 1990-luvun lopussa ampumaratoja oli noin 2 000, nyt enää noin 650. Monet pienet ampumaradat on jouduttu sulkemaan ympäristölupien uusien vaatimusten takia. Pienillä seuroilla rahat ja resurssit eivät yksinkertaisesti riitä ajantasaistamaan ampumaratoja.

Metsästyksenvastaisuus on suomalaisessa yhteiskunnassa ollut viime vuosina silmiinpistävää. Selvää on, etteivät kaikki tahot ole ymmärtäneet esimerkiksi metsästyksen, maanpuolustuksen ja maanpuolustustahdon kiinteää yhteyttä.

Riippumatta Suomen turvallisuuspoliittisista ratkaisuista maamme rajojen puolustaminen tulee perustumaan entistä enemmän omaan puolustuskykyymme ja ammattitaitoiseen reserviin. Sen takia poliisin, reserviläisten, turva-alan ammattilaisten, metsästäjien ja ampumaharrastajien harjoitusmahdollisuuksiin on tultava selvä parannus. Se tarkoittaa ampumarataverkoston laajentamista

Lakialoite LA 28/2022 vp

ja laadun parantamista myös pitkän matkan ammuntoja varten, puhumattakaan reserviläisammuntojen erikoislajeista.

Kunkin maakunnan keskeiset ampumaradat ja niiden kehittäminen on asetettava yhteiskunnallisessa tärkeysjärjestyksessä nykyistä selvästi korkeammalla tasolle, jotta tarvittaessa maa-alueiden lunastukset voidaan tehdä ilman pelkoa niiden kaatumisesta valittajien toimesta. Käytännössä on ilmennyt tapauksia, joissa on havaittu, ettei voimassa oleva lainsäädäntö ole ollut tältä osin riittävä.

Toki aina on kunnioitettava yksityistä omaisuutta. On siis kaikin keinoin pyrittävä hankkimaan ampumaratojen tarvitsemat maa-alueet kauppaneuvotteluiden ja/tai pitkäaikaisten vuokrasopimusten kautta. Viime kädessä lainsäädännön on kuitenkin annettava riittävät työkalut julkiselle vallalle lunastuksen tekemiseen tilanteissa, joissa muut keinot eivät tuota riittävää lopputulosta ja yleinen tarve sitä vaatii.

Viime vaalikaudella säädetty laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi tuli voimaan 1.1.2020. Lain säätäminen oli osa kokonaisuutta, jonka avulla julkiselle vallalle annettiin uusia työkaluja puuttua kansallista turvallisuutta vaarantavaan kiinteistöjen omistukseen ja käyttöön. Lain 2 §:n mukaan ministeriö, jonka toimialaan lain soveltamisalaan kuuluvan edun turvaaminen kuuluu, voi myöntää viranomaiselle tai yhteisölle luvan lunastaa kiinteää omaisuutta tai erityisen oikeuden, jos yleinen tarve sitä vaatii.

Soveltamisalan luettelo perusteista, joiden nojalla lakia kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi voidaan edellytysten täytyessä soveltaa, on määriteltävä lain 1 §:n 1 momentissa. Sen mukaan lakia sovelletaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastukseen maanpuolustuksen, alueellisen koskemattomuuden, sisäisen turvallisuuden, valtion johtamisen, rajaturvallisuuden, rajavalvonnan, huoltovarmuuden, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toiminnan varmistamisen tai muun näihin rinnastettavissa olevan yhteiskunnallisen edun turvaamiseksi.

Kuten edellä on kuvattu, kansallisen turvallisuuden varmistaminen tulee jatkossa perustumaan entistä enemmän omaan puolustuskykyymme ja ammattitaitoiseen reserviin. Tämä edellyttää sitä, että ampumaurheilijoiden ja ampumaharrastajien harjoitusmahdollisuuksiin on tultava selvä parannus. Tästä näkökulmasta olisi perusteltua, että lain kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi soveltamisalassa olisi lain soveltamiselle selkänajaa antava erillinen maininta ampumaurheilun tai -harrastuksen edellytysten parantamisesta. Aloitteessa esitetään sanotun lisäyksen tekemistä lain 1 §:n 1 momenttiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain (468/2019) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastukseen maanpuolustuksen, alueellisen koskemattomuuden, sisäisen turvallisuuden, valtion johtamisen, rajaturvallisuuden, rajavallvonnan, huoltovarmuuden, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toiminnan varmistamisen, ampumaurheilun tai -harrastuksen edellytyksien parantamisen taikka muun näihin rinnastettavissa olevan yhteiskunnallisen edun turvaamiseksi.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 16.5.2022

Markku Eestilä kok
Jari Kinnunen kok
Pauli Kiuru kok
Kalle Jokinen kok
Arto Satonen kok
Anne-Mari Virolainen kok
Marko Kilpi kok